

1 Yfirlit

Sveitarstjórn Skútustaðahrepps leggur til breytingu á Aðalskipulagi Skútustaðahrepps 2011-2023 sem felst í breyttri legu Kröflulínu 3 og fjórum nýjum efnistökusvæðum hennar vegna. Jafnframt verður deiliskipulagi Kröfluvirkjunar breytt.

Meginatriði verkefnisins

Kröflulína 3 verður um 120 km löng 220 kV flutningslína raforku milli tengivirkis við Kröfluvirkjun í Skútustaðahreppi og tengivirkis við Fljótsdalsstöð í Fljótsdal. Tilgangur með lagningu Kröflulínu 3 er að bæta raforkukerfi landsins, tryggja stöðugleika þess á Norður- og Austurlandi með betri samtengingu þessara landshluta og auka flutningsgetu, öryggi raforkuafhendingar og gæði raforku.

Gert er ráð fyrir Kröflulínu 3 í Aðalskipulagi Skútustaðahrepps 2011-2023 en við hönnun línunnar og umhverfismat hennar var valin línuleið sem viku frá aðalskipulaginu næst Kröflu auk þess sem óveruleg breyting er á legu línunnar um 6-7 km austan Kröflusvæðisins.

Gerð er grein fyrir valkostum um legu flutningslínunnar í 3. og 4. kafla matsskýrslu Landsnets frá júlí 2017.¹ Í matsskýrslunni er gerð grein fyrir forsendum framkvæmdarinnar og áhrifum fyrirhugaðrar línu á umhverfið og ólíkir skipulagskostir bornir saman m.t.t. umhverfisþátta.

Flutningslínur

Umhverfismat framkvæmdarinnar¹ á við alla framkvæmdina, þ.e. gerð flutningslínu milli Kröflu og Fljótsdalsstöðvar. Aðalskipulagsbreyting þessi á einungis við breytta legu línunnar á tveim stöðum í Skútustaðahreppi og fjögur ný efnistökusvæði og miðast umhverfismat skipulagsbreytingarinnar við það; þ.e. hvort önnur eða ólík áhrif verði af breyttri legu línunnar og nýjum efnistökusvæðum en ella hefði orðið með óbreyttri áætlun. Hér er því ekki gerð grein fyrir öllum þeim valkostum, sem metnir voru í umhverfismati Landsnets 2017. Þó er gerð grein fyrir þeim kosti, sem til álita kom auk aðalvalkosta Landsnets við afgreiðslu skipulagstillögunnar til kynningar og framlagningar skipulagslýsingar.

¹ Landsnet. *Kröflulína 3, 22 kV. Mat á umhverfisáhrifum. Matsskýrsla.* Júlí 2017.

Fyrir liggur álit Skipulagsstofnunar frá 6. desember 2017 um umhverfismat framkvæmdarinnar. Þar er gerð grein fyrir meginatriðum umhverfismatsins, athugasemdum umsagnaraðila og álitum Skipulagsstofnunar sem dregið er saman í niðurstöðu umfjöllunar um hvern þátt matsins.

Meginvalkostur Landsnets felst í því að Kröflulína 3 verði lögð í samræmi við Aðalskipulag Skútustaðahrepps 2011-2023 með áður nefndum frávikum og verði að langmestu leyti samhliða Kröflulínu 2 austur að Jökulsá á Fjöllum. Þær tvær breytingar sem lagt er til að gerðar verði á línulegu frá gildandi aðalskipulagi fela í sér að línan verði minna sýnileg en ella og draga því að einhverju leyti úr neikvæðum umhverfisáhrifum hennar.

Skipulagsnefnd Skútustaðahrepps tók afstöðu til erindis Landsnets og álits Skipulagsstofnunar á fundum sínum 26. febrúar og 19. mars 2018. Sveitarstjórn fjallaði um rökstuðning skipulagsnefndar og umsögn/athugasemdir Skipulagsstofnunar 28. febrúar 2018 og á fundi sínum 25. apríl 2018 var mörkuð stefna sveitarstjórnar um framhald málsins.

Helstu áhrif Kröflulínu 3 á umhverfið felast í sýnileika línunnar. Mannvirkið er frábrugðið Kröflulínu 2, sem er 135 kV loftlína á tréstaurom, að því leyti að Kröflulína 3 er áformuð á stöguðum stálmöstrum sem eru nokkuð hærra auk þess sem hafið á milli mastra er lengra. Kröflulína 2 liggur meðfram þjóðvegi 1 og sunnan hans á tæplega 6 km. kafla á Mývatnsöræfum austur að Vegsveinum. Skipulagsnefnd lagði til að þar yrði Kröflulína 3 lögð norðan þjóðvegjar samkvæmt valkosti F þannig að hún yrði ekki í sjónlínu frá þjóðvegi að fjöllum í suðri, þar á meðal Herðubreið.

Úr bókun sveitarstjórnar 25. apríl 2018: „Ef valkostur F yrði fyrir valinu þá yrðu línur beggja vegna þjóðvegjarins á um 6 km kafla við Austari brekku að Vegsveinum sem hefði neikvæð sjónræn áhrif bæði til norðurs og suðurs. F valkosturinn er verri ef horft er til norðurs þar sem línan myndi vera í sjónlínu til fjallanna Jörundar og Eyllífs. Þá er það skilningur sveitarstjórnar að stærsti hluti landeigenda Reykjahlíðar kjósi frekar að línan verði sunnan þjóðvegjar 1. Sveitarstjórn hafnar tillögu skipulagsnefndar um að valkostur F verði valinn og því verði Kröflulína 3 lögð í samræmi við aðalkost Landsnets, þ.e. sunnan við þjóðveg 1.“

Efnisnámur:

Þörf fyrir jarðefni vegna uppbyggingar flutningslínunnar verður mætt með efni úr námum sem skilgreindar eru í aðalskipulagi en þörf er fyrir fjórar námur til viðbótar, sem merktar eru inn á sveitarfélagsupprátt aðalskipulagsins.

Náma 522-E (32/5b í umhverfismati): Um 800 m vestan við horn Kröflulínu 3 við Vegasveina. Raskað vegna vegarins en að nokkru leyti hefur verið jafnað og sáð í sárið. Snjóöfnun á veg vegna vegskeringar. Möguleg efnistaka beggja vegna vegar. Áætlað magn um 10.000 m³.

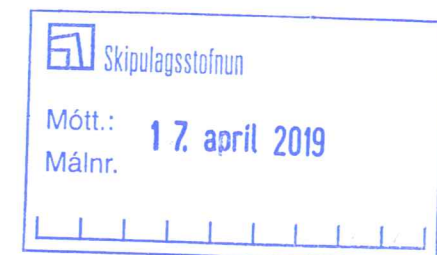
Náma 523-E (6 í umhverfismati): Í suðurenda jökulruðningshryggjar á Mývatnsfjöllum austan við Sveinahraun. Efnistaka áður í vegskeringu. Áætlað magn um 30.000. m³.

Náma 524-E (8 í umhverfismati): Í Glæðuási austanverðum, vestan Öskjuvegjar. Áætlað magn um 10.000 m³.

Náma 525-E (9 í umhverfismati): Utan í Ferjuási vestan Jökulsár á Fjöllum. Áætlað magn um 20.000 m³.

Frágangur

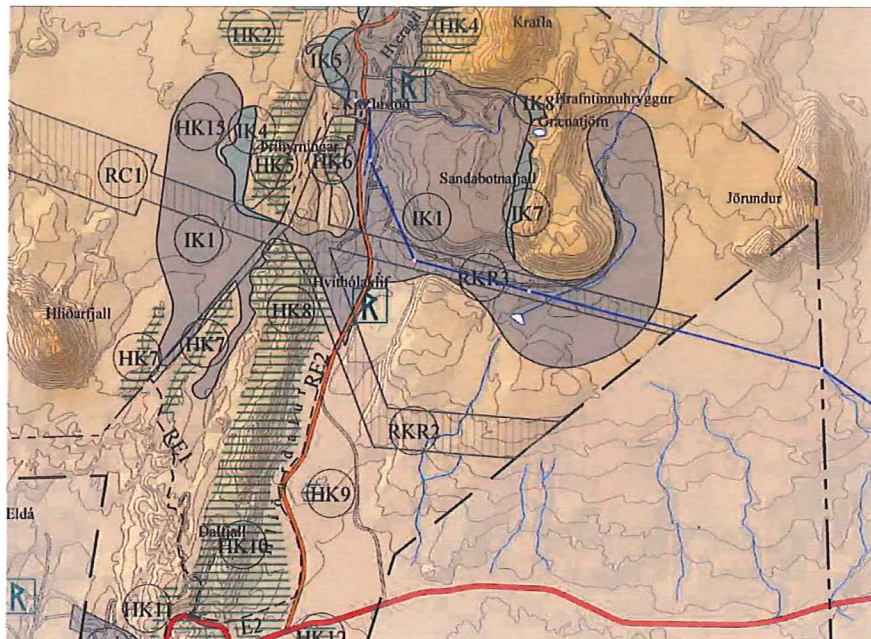
Framkvæmdaaðili skal setja skilyrði um frágang í samræmi við áætlunir sem fram koma í umhverfismati framkvæmdarinnar. Sjá kafla um mótvægisáðgerðir í kafla 6.

2 Aðrar áætlanir

Svæðisskipulag háhitasvæða í Þingeyjarsýslum 2007-2025

Svæðisskipulag Háhitasvæða í Þingeyjarsýslum 2007-2025 var samþykkt 8. nóvember 2007 og staðfest 16. janúar 2008. Svæðisskipulagið tekur til orkuvinnslusvæða og mannvirkja sem þeim tengjast á afmörkuðu svæði sem að hluta er í Skútustaðahreppi. Vestasti hluti Kröflulínu 3 er innan marka svæðisskipulagsins. Svæðisskipulaginu var breytt 2011 á þann veg að legu Kröflulínu 3 var hliðrað til norðurs til samræmis Aðalskipulag Skútustaðahrepps 2011-2023 og drög að breytti hönnun línunnar. Samræmi er milli svæðisskipulagsins og gildandi aðalskipulags að þessu leyti.

1. Mynd Svæðisskipulag háhitasvæða í Þingeyjarsýslum 2007-2025. Blá lína sýnir fyrirhugaða legu Kröflulínu 3. Frávik frá mannvirkjabelti er innan orkuvinnslusvæðis (iðnaðarsvæðis) Kröflu.

3 Leyfi sem framkvæmdin er háð

Sveitarstjórnir: Gert er ráð fyrir að sveitarstjórnir Skútustaðahrepps, Fljótaldalshéraðs og Fljótaldalshrepps veiti **framkvæmdaleyfi** á grundvelli staðfests skipulags og álits Skipulagsstofnunar um mat á umhverfisáhrifum, sbr. 14. gr. skipulagslaga nr. 123/2010.

Umhverfisstofnun: Á svæðum sem njóta sérstakrar verndar, skv. 61. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd, skal í samræmi 68 gr., leita umsagnar Umhverfisstofnunar, Náttúrufræðistofnunar Íslands og viðkomandi náttúruverndarnefnda við gerð frummatsskýrslu framkvæmdaraðila vegna mats á umhverfisáhrifum. Áður en tekin

Tillaga um breytingu á legu Kröflulínu 3 næst Kröflu er frávik frá afmörkun svæðis fyrir flutningskerfi raforku í svæðisskipulaginu. Í kafla 6.4.1 í svæðisskipulaginu segir: „Á lægri skipulagsstigum verður lega háspennulína útfærð nánar og í samræmi við nákvæmari greiningu á staðhættum, hönnun og framkvæmda-áætlanir. Ekki þarf að breyta svæðisskipulaginu þótt minni háttar breytingar verði gerðar á markalínum svæða ef þær verða í samræmi við meginrætti og markmið svæðisskipulagsins.“ Umhverfisáhrif línunnar í breytti legu eru talin minni en samkvæmt óbreyttu skipulagi þar sem möstur verða á röskuðu landi og línun fær verndarsvæðum. Breytt útfærsla telst því vera í samræmi við meginrætti svæðisskipulagsins og innan þess svigrúms sem þar er gefið fyrir nánari útfærslu á lægri skipulagsstigum. Breyting á legu línunnar um 6-7 km austur er utan marka svæðisskipulagsins.

Landsskipulagsstefna

Í Landsskipulagsstefnu Íslands 2015-2026 er sett fram stefna um skipulagsgerð sveitarfélaga. Þar er einnig sett fram afmörkun miðhálandisins og stefna um skipulagsmál þess en með samþykkt landsskipulagsstefnu féll úr gildi svæðisskipulag miðhálandisins. Kröflulína 3 og nýjar námur hennar vegna eru innan marka miðhálandisins nema sá hluti línunnar sem er næst Kröflu. Eftirtalin atriði stefnunnar eiga við breytingu á Kröflulínu 3:

1. Skipulag á miðhálandi Íslands

1.4.1 Orkunýting í skipulagsáætlunum.

Skipulagsákvæðanir um landnýtingu og mannvirkjagerð vegna orkuvinnslu og orkuflutnings taki mið af áherslu landsskipulagsstefnu á sjálfbæra nýtingu orkulinda og verndun víðerna og náttúru miðhálandisins. Meiri háttar mannvirkjagerð verði beint að stöðum sem rýra ekki víðerni eða landslagsheildir hálandisins.

er ákvörðun um veitingu framkvæmdaleyfis, skal leita umsagnar Umhverfisstofnunar og viðkomandi náttúruverndarnefndar nema fyrir liggja staðfest aðalskipulag og samþykkt deiliskipulag þar sem slíkar umsagnir liggja fyrir.

Heilbrigðiseftirlit: Sækja þarf um **starfsleyfi** til viðkomandi heilbrigðiseftirlita vegna nokkurra þátta framkvæmdarinnar, svo sem vinnubúða, efnistökuáætlun o.fl. í samræmi reglugerðir sem settar eru á grundvelli laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, s.s. reglugerðir nr. 785/1999 og 536/2001.

2 Skipulag í dreifbýli

2.5.1 Orkunýting og raforkuflutningur í skipulagsáætlunum.

- - - *Skipulagsákvæðanir um raforkuflutningsmannvirki geri kleift að tryggja örugga afhendingu raforku, um leið og tekið er tillit til áhrifa á náttúru og landslag. Við skipulagsákvæðanir um nýja orkuvinnslukosti og lagningu raflína verði lagt mat á umhverfisáhrif, þar á meðal sjónræn áhrif, og leitast við að velja þann kost sem valdi minnstum neikvæðum umhverfisáhrifum.*

Kröflulína 3 mun liggja innan mannvirkjabeltis miðhálandisins eins og það er skilgreint í Landsskipulagsstefnu 2015-2026.

Markmiðum um orkuflutning og örugga afhendingu verður ekki náð án þess að mannvirki hafi neikvæð áhrif á víðerni og landslagsheildir þar sem ekki er talið raunhæft að leggja Kröflulínu 3 sem jarðstreng. Sjá umfjöllun um valkosti í umhverfismati framkvæmdarinnar.¹

Lög um verndun Mývatns og Laxár í Suður-Þingeyjarsýslu (97/2004)

Um verndun Mývatns og Laxár í Suður-Þingeyjarsýslu gilda lög nr. 97/2004 dagsett 9. júní. Þar segir m.a. í 4. gr.:

4.gr. Verndun vatnasviðs Mývatns og Laxár.

Forðast skal að valda spjöllum á vatnasviði Mývatns og Laxár sem raskað gætu vernd vatnsins og árinna samkvæmt ákvæðum laga þessara, sérstaklega gæðum og rennsli grunnvatns.

Kröflulína 3 verður utan verndarsvæðis Mývatns og Laxár en að hluta innan vatnasviðs/vatns-verndarsvæðis Mývatns sbr. fylgiskjal II með lögunum. Nýjar námur í austurhluta sveitarfélagsins eru utan vatnasviðs Mývatns.

Minjastofnun Íslands: Ekki er leyfilegt að raska fornminjum nema með leyfi Minjastofnunar Íslands.

4 Breyting á skipulagsupprætti

Flutningslína

Breytt lega Kröflulínu 3 er sýnd á sveitarfélagsupprætti í mkv. 1:200.000 og á sveitarupprætti aðalskipulagsins í mkv. 1:50.000.

Samkvæmt gildandi skipulagi er áformað að Kröflulína 3 liggi vestan hverfisverndarsvæðis 311-Hv, gígaraðar og misgengis sunnan Kröflustöðvar. Með breytingunni verður línan færð til austurs og verður inni á orkuvinnslusvæði (iðnaðarsvæði í aðalskipulagi) og undir brekkurótum Sandabotnafjalls. Línan verður því fjær verndarsvæði og minna áberandi í landslaginu.

Vikið er frá almennri reglu um samþættingu mannvirkja þar sem talið er að línan hafi minni áhrif á umhverfi sitt með þessum hætti.

Á Austaraselsheiði um 6-7 km austan Kröflusvæðisins er lögð til óveruleg breyting sem felst í því að línunni verður hliðrað um 360 m til austurs. Hún mun þá liggja um dalverpi og ekki verða eins sýnileg en ella. Línan mun hafa sömu áhrif á umhverfið og óbreytt lega að öðru leyti.

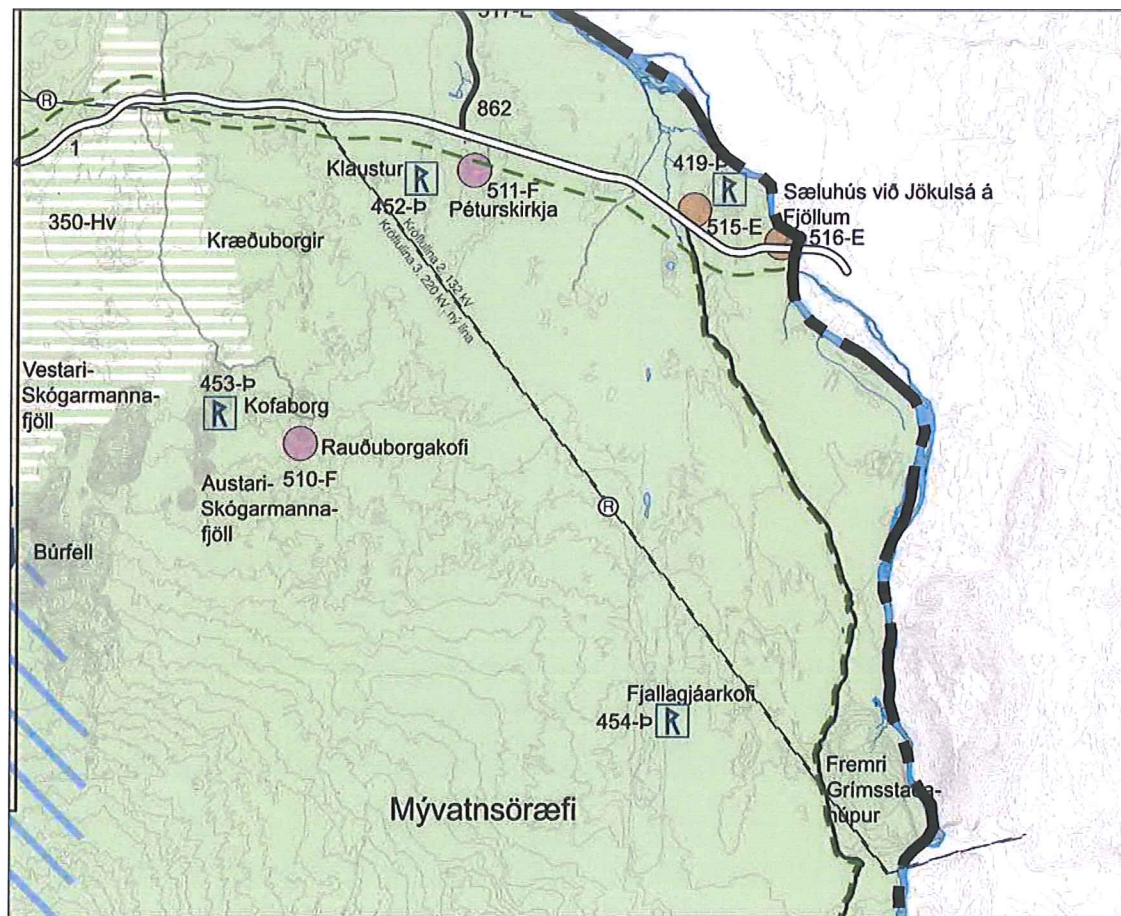
Breytt lega er talin fara betur í landslaginu og er ekki talin þörf á frekara umhverfismati þess vegna.

Efnisnámur

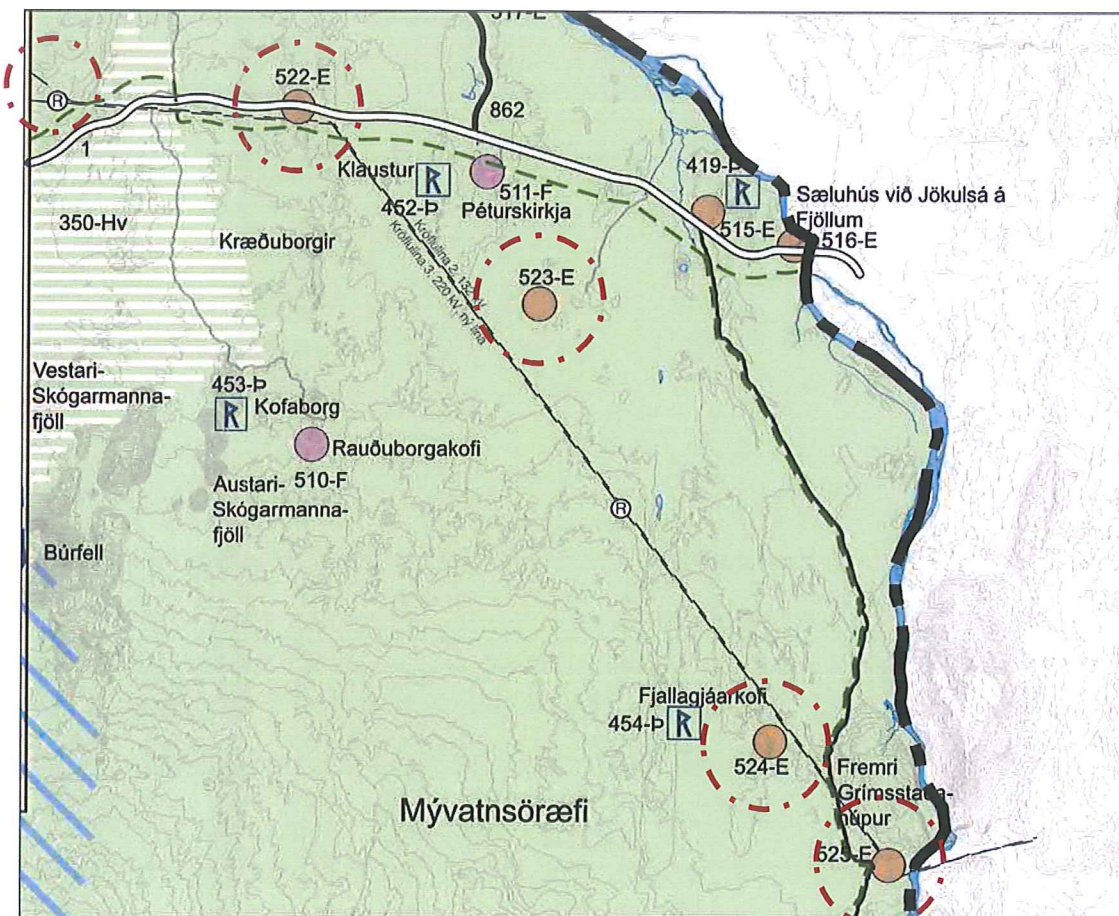
Fjórar nýjar námur eru sýndar á sveitarfélagsupprætti.

Sveitaruppráttur, mkv. 1:200.000

Gildandi skipulag.

Breytt skipulag.

Skýringar

Landnotkun

- — — Mörk skipulagssvæðis
- — — Mörk svæðisskipulags miðhálandis 2015
- — — Mörk sveitaruppráttar
- — — Mörk Vatnajökulsþjóðgarðs
- Ⓟ Verzlunar- og þjónustusvæði
- Ⓜ Efnistökusvæði
- Ⓧ Svæði fyrir fristundabyggð/fjallaskálar/hálendismiðstöðvar
- Ⓛ Öbyggs svæði
- Ⓜ Vötn og ár

Samgöngur og veitur

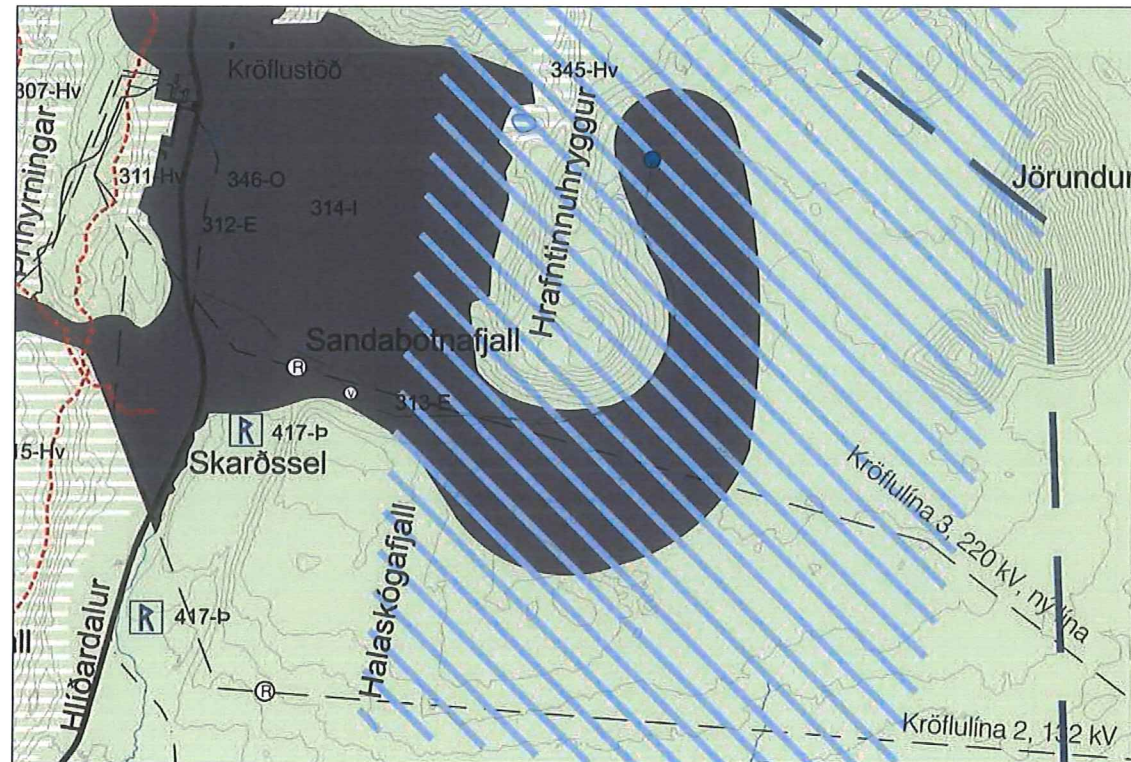
- Stofnvegur
- Tengivegur
- Landsvegur
- Aðrir vegir
- Gönguleiðir
- Reiðleiðir
- Ⓜ Rafmagnsveita
- Ⓜ Fjarskipti
- Ⓜ Vatnsveita
- Ⓜ Hitaveita

Verndarsvæði

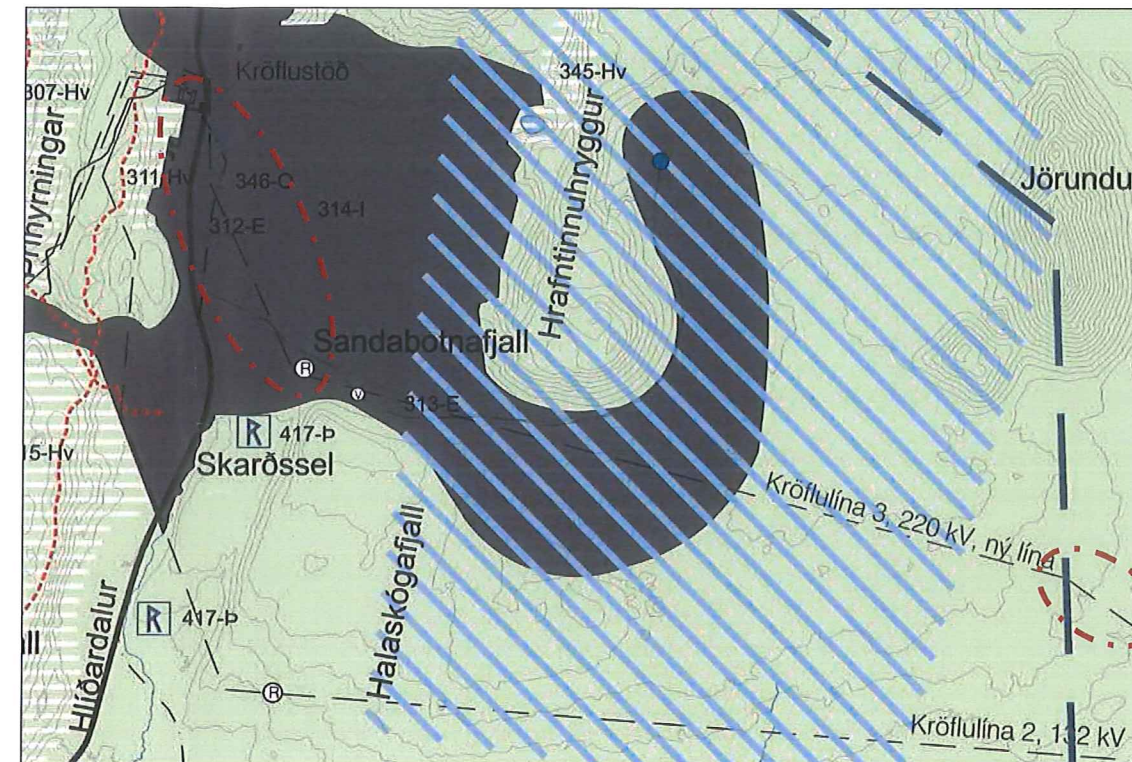
- Ⓜ Friðlýst svæði
- Ⓜ Hverfisverndarsvæði
- Ⓜ Merkar/Friðlýstar forminjar
- Ⓜ Vatnsverndarsvæði
- Ⓜ Vatnsverndarsvæði
- Ⓜ Vatnsverndarsvæði
- Ⓜ Vatnsverndarsvæði

Sveitarfélagsuppdráttur, mkv. 1:50.000

Gildandi skipulag.

Breytt skipulag.

Skýringar

Landnotkun

- Mörk sveitarfélags
- Mörk hálendissskipulags
- Mörk þéttbýlisuppdráttá
- Þéttbýli
- Íbúðarsvæði
- Svæði fyrir þjónustustofnanir
- Miðsvæði
- Verslunar- og þjónustusvæði

- Athafnasvæði
- Iðnaðarsvæði
- Efnistökusvæði
- Svæði fyrir fristundabyggð
- Opin svæði til sérstakra nota
- Óbyggð svæði
- Landbúnaðarsvæði
- Landbúnaðarsvæði
- Vötn og ár

Samgöngur og veitur

- Stofnvegur
- Tengivegur
- Héraðsvegur
- Aðrir vegir
- Göngu/hjólaleiðir
- Reiðleiðir
- Flutningslínur raforku
- Fjarskipti
- Vatnsveita
- Hitaveita

Verndarsvæði

- /// Friðlýst svæði
- Verndarsvæði
- Hverfisverndarsvæði
- Merkar/Friðlýstar forminjar
- /// Vatnsverndarsvæði
- Garðlög

5 Breyting á greinargerð

Flutningslína

Engir sérskilmálar eru um flutningslínur raforku í aðalskipulaginu og er því engin breyting gerð á almennum texta greinargerðar aðalskipulagsins.

Efnisnámur

Fjórum námum er bætt við töflu í kafla 4.15.

Nr.	Stærð	Svæði	Lýsing	Skipulagsákvæði
522-E	10.000 m ³	Við VEGSVEINA	Eldri náma	Almenn ákvæði
523-E	30.000 m ³	AUSTAN SVEINAHRAUNS	Eldri náma	Almenn ákvæði
524-E	10.000 m ³	Í GLÆÐUÁSI	Ný náma	Almenn ákvæði
525-E	20.000 m ³	Í FERJUÁSI	Ný náma	Almenn ákvæði

6 Umhverfisskýrsla

Aðalskipulagsbreytingin er háð lögum um umhverfismat áætlaða nr. 105/2006 þar sem skipulagið felur í sér framkvæmd sem fellur undir lög nr. 106/2000 um mat á umhverfisáhrifum. Framkvæmdin er á svæði sem fellur að hluta undir lög um verndun Mývatns og Laxár í Suður-Þingeyjarsýslu nr. 97/2004.

Þar sem umhverfisáhrif framkvæmdarinnar allrar hafa þegar verið metin mun áhrifamat aðalskipulagsbreytingarinnar einungis eiga við breytinguna, þ.e. hvort önnur eða ólík áhrif verði af breyttri legu línunnar en ella hefði orðið með óbreyttum áætlunum. Að öðru leyti er vísað í matsskýrslu vegna Kröflulínu 3 frá júlí 2017. Yfirlit yfir framkvæmdina er í 1. kafla.

Líkleg umhverfisáhrif

Ásýnd

Kröflulína 3 mun hafa áhrif á umhverfi og ásýnd lands vegna sýnileika, óháð því hvaða línuleið er valin. Almenn séð eru áhrif neikvæð, t.d. gagnvart ferðamönnum þar sem víðsýnt er og góð fjallasýn. Ekki er gert ráð fyrir jarðstrengjum á leiðinni milli Kröflu og Fljótsdals.

Umhverfi Kröfluvirkjunar einkennist af virkjanamannvirkjum og eru flutningslínur áberandi suður af virkjuninni. Með breytingu á línulegu næst Kröflustöð er dregið úr sjónrænum áhrifum Kröflulínu 3 auk þess sem leiðin er styttri en aðrir valkostir skv. gildandi aðalskipulagi. Línan mun sjást lítið eða ekki frá ferðamannastöðum við Víti og Leirhnúk.

Færsla línunnar á um 2,35 km kafla um 8-900 m til austur á Austaraselsheiði er talin hafa síður neikvæð áhrif á umhverfið m.a. vegna minni sýnileika en óbreytt lega gildandi aðalskipulags. Breytingin er óveruleg og á ekki við meginatriði í hönnun mannvirkisins. Umhverfisáhrif breyttrar legu eru að öðru leyti eins og óbreyttrar línu.

Ferðapjónusta og útivist

Lagning Kröflulínu 3 mun hafa neikvæð áhrif á útivist og ferðapjónustu óháð legu. Breyting á legu Kröflulínu 3 austan Kröflustöðvar mun hafa óveruleg áhrif á upplifun ferðamanna miðað við óbreytt skipulag þar sem línan verður lítt eða ekki sýnileg frá ferðamannastöðum við Víti og Leirhnúk.

Breytt lega línunnar á Austaraselsheiði hefur svipuð eða minni áhrif á upplifun ferðamanna sem fara um þjóðveginn og óbreytt línulega.

Efnisnáma 522-E verður sýnileg frá þjóðvegi 1. Náman mun því hafa áhrif á vegfarendur og ferðamenn á verk tíma.

Efnisnámur 523 og 524-E eru fjarri alfaraleiðum.

Efnisnáma 525-E er í grennd við Öskjuleið, fjölfarna ferðamannaleið að Herðubreiðarlindum og Öskju.

Áhrif efnisnáma eru mest á vinnslutíma. Með frágangi námasvæða í samræmi við landslag og gróðurfar að vinnslu lokinni verður leitast við að áhrif til lengri tíma verði sem minnst og námusvæði falli vel að ósnertu landi.

Gróður og dýralíf

Breytt lega Kröflulínu 3 austan Kröflustöðvar og á Austaraselsheiði hefur sambærileg áhrif á gróður og dýralíf og óbreytt línulega. Greining þessara þátta í umhverfisskýrslu á því einnig við breytta legu.

Vatnsgæði

„Framkvæmdasvæði Kröflulínu 3 liggur að hluta innan grannsvæðis vatnsverndarsvæðis Austaraselslinda á Austurkjöllum. Ákvæði laga nr. 97/2004 um verndun Mývatns og Laxár taka til vatnsverndar á vatnasviði Mývatns og Laxár, sem nær allt frá Öskju í Dyngjufjöllum norður að Skjálfandaflóa. Línuleið Kröflulínu 3 liggur á 9,5 km kafla í útjæðri þessa vatnsverndarsvæðis. Vatnsverndarsvæði Mývatns og Laxár tekur í raun yfir allt vatnsverndarsvæði Austaraselslinda. Jarðlög á vatnsverndarsvæðunum eru að verulegu leyti nútíma hraunlög og þar af leiðandi gropin og viðkvæm fyrir mengunarslysum. Mesta mengunarhættan er fölgin í jarðveg framkvæmdum við mastrastæði og vélavinnu vegna slóðagerðar. Ekki er leyfilegt að nota hættuleg efni eða hafa birgðageymslu slíkra efna innan vatnsverndarsvæðanna. Lagning slóða skal vera undir ströngu eftirliti skv. reglugerð nr. 796/1999 m.b.r nr. 533/2001 um varnir gegn mengun vatns. Rík krafa verður því gerð til fyrirbyggjandi aðgerða innan vatnsverndarsvæðanna.“²

Breytt lega Kröflulínu 3 felur ekki í sér breytta afstöðu til vatnsverndarsvæða. Nýjar efnisnámur eru utan vatnsverndarsvæða.

Jarðmyndanir

Langflestar efnisnámunar eru fyrirhugaðar í jökulruðningsholtum eða sethjöllum sem líklega eru blanda af jökulruðningi og vatns- og vindbornu seti sem ekki teljast til sérstæðra jarðmyndanna. Engin náma er fyrirhuguð í jarðmyndun sem telst sjaldgæf eða hefur verndargildi skv. náttúruverndarlögum Engin efnisnáma er á fjölsóttu ferðamannasvæði. Námur 523-E og 524-E verða úr alfaraleið þar sem umferð ferðamanna er lítil eða engin. Náma 522-E verður nálægt þjóðvegi 1 og náma 525-E verður utan í Ferjuási um kílómetra frá Öskjuvegi og verður sýnileg frá veginum.³

Menningarminjar

Fornleifar voru kannaðar á um 100 m breiðu svæði eftir fyrirhugaðri línuleið (Bjarni Einarsson, Fornleifafraeðistofan, 1999, 2002 og 2012). Engir minjastaðir í grennd fyrirhugaðrar línu verða í beinni hættu vegna framkvæmdanna.

Breytt lega er lengra frá minjastöðum sunnan Kröflustöðvar en óbreytt lega samkvæmt gildandi aðalskipulagi. Þar er um að ræða minjastaðina Selholt, Skarðssel og Hala. Afstaða til annarra minjastaða austar er óbreytt.⁴

Náttúrufar og vernd

Breytt lega Kröflulínu 3 austan Kröflustöðvar er lengra frá hverfisverndarsvæði 311-Hv en óbreytt lega skv. gildandi aðalskipulagi. Breytingar á legu línunnar breyta ekki afstöðu til náttúruverndarsvæða að öðru leyti.

Mótvægisaðgerðir

Efnisnámur: Framkvæmdaaðili skal setja skilyrði um frágang í samræmi við áætlanir sem fram koma í umhverfismati framkvæmdarinnar. Þar segir m.a. að lögð verði áhersla á að tryggja að endurheimt raskaðra svæða verði í samræmi við landslag og gróðurfar á viðkomandi svæði. Leggja skal áherslu á að halda slóðagerð í lágmarki og endurnýta svarðalag (gróður og jarðveg á rasksvæði) við frágang slóða, mastra og efnistökusvæða. Þar er lagt til að stofnuð verði eftirlitsnefnd í samstarfi við Umhverfisstofnun um frágang framkvæmdasvæða til þess að tryggja að frágangur hæfi aðstæðum á hverjum stað.

Mótvægisaðgerðir vegna annarra þátta, t.d. mastra og vegslóða, verða í samræmi við Matsskýrslu Landsnets og álit Skipulagsstofnunar.

Vöktun

Ákvæði um vöktun verða sett í framkvæmdaleyfum og starfsleyfum viðkomandi yfirvalda og stofnana eftir því sem við á.

Vöktun sbr. 2. mgr. 24. gr. laga um menningarminjar nr. 80/2012: Ef áður ókunnar fornminjar finnast við framkvæmd verks skal stöðva framkvæmd og tilkynna fundinn til Minjastofnunar, sem kannar vettvang og sker úr um eðli fundarins. Óheimilt er að halda framkvæmdum áfram nema með skriflegu leyfi Minjastofnunar Íslands.⁵

² Landsnet. Kröflulína3, 22 kv. Mat á umhverfisáhrifum. Matsskýrsla. Júlí 2017.

³ Byggt á: Landsnet. Kröflulína3, 22 kv. Mat á umhverfisáhrifum. Matsskýrsla. Júlí 2017

⁴ Landsnet. Kröflulína3, 22 kv. Mat á umhverfisáhrifum. Matsskýrsla. Júlí 2017

⁵ Vísun í lög um menningarminjar bætt inn eftir auglýsingu í apríl 2019.

Samantekt

Í eftirfarandi töflu er einföld samantekt á líklegum áhrifum breyttrar áætlunar á valda umhverfisþætti.

Umhverfisþáttur / Matsspurning	Breytingar á Kröflulínu 3	Ný efnistökusvæði
1 Ásýnd Mun breytingin hafa veruleg áhrif á ásýnd svæðisins?	Kr3 hefur í heild neikvæð áhrif óháð legu vegna sýnileika. Í heild: Áþekk áhrif og óbreytt skipulag. Breyting næst Kröflustöð dregur úr sýnileika frá ferðamannastöðum. Breyting á Austaraselsheiði er gerð til þess að draga úr sjónrænum áhrifum .	Efnistökusvæði við Þjóðveg 1 verður sýnilegt á fjölfarinni samgönguleið. Tvö efnistökusvæði verða fjarri alfaraleiðum. Eitt efnistökusvæði verður í nálægð við Öskjuveg. Neikvæð áhrif á vinnslutíma. Langtímaáhrif háð frágangi.
2 Ferðaþjónusta og útivist Mun breytingin hafa áhrif á útivist og ferðamennsku á svæðinu?	Sjá lið 1. Kr3 hefur í heild neikvæð áhrif óháð legu vegna sýnileika.	Neikvæð áhrif á vinnslutíma. Langtímaáhrif háð frágangi.
3 Gróður og dýralíf Mun breytingin hafa áhrif á gróðurfar og dýralíf?	Óbreytt áhrif miðað við óbreytt skipulag.	Efnisvinnsla hefur áhrif á gróðurfar og landslag. Endanleg áhrif háð frágangi.
4 Vatnsgæði Mun breytingin hafa áhrif á vatnsgæði Mývatns?	Óbreytt áhrif miðað við óbreytt skipulag.	Á ekki við.
5 Jarðmyndanir Mun breytingin fela í sér áhrif á jarðmyndanir sem njóta verndar eða þykja sérstæðar?	Óbreytt áhrif miðað við óbreytt skipulag.	Efnisvinnsla hefur áhrif á gróðurfar og landslag. Endanleg áhrif háð frágangi.
6 Menningarmínjar Mun breytingin hafa áhrif á fornminjar?	Kr3 er færð fjær minjastöðum.	Aðgát nauðsynleg vegna fornra þjóðleiða. Ekki þekktir minjastaðir á námusvæðum.

Aðalskipulagsbreyting þessi sem auglýst hefur verið skv. 31. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 var samþykkt í sveitarstjórn Skútustaðahrepps þann 27.03.2019

sveitarstjóri

Aðalskipulagsbreyting þessi var staðfest af Skipulagsstofnun í samræmi við 32. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 þann 6. maí 2019

SKIPULAGSSTOFNUN